

*манастир Подмаине - храм Усијења Пресвете Богородице
са блајословом иџумана јеромонаха Рафаила*

**ПРВА НЕДЕЉА ВЕЛИКОГ ПОСТА - ЧИСТА
НЕДЕЉА ПРАВОСЛАВЉА**

ПРВО И ДРУГО ОБРЕТЕЊЕ ГЛАВЕ СВ. ЈОВАНА КРСТИТЕЉА,

Јн. 1:43-51, зч. 5; Мт. 11:2-15, зч. 40

Јевр. 11:24-26, 32-12:2, зч. 329, 2Кор. 4:6-15, зч. 176.

ејиској Миџрофан Зноско-боровски
ПРОПОВЕД У НЕДЕЉУ ПРАВОСЛАВЉА

Тријумф Православља! Не звуче ли чудно у наше време ове речи? Многи говоре: где је овај тријумф, када је с једне стране Православље данас на маргини, а с друге стране, колико је тога у Цркви нечистог, исквареног, неправилног. Православље и Црква су прогоњени, а ви говорите о тријумфу Православља!

Заиста, Православље је у наше дане обучено у одећу сиромаша, али те рите не умањују његову величину и значај за живот света, као што сиромашна одећа није умањила величину и значај Богочовека Исуса Христа. Тачно је и то да у црквеној градини има не мало греха, али не у Цркви, већ у црквеној градини. Међутим све што је нечисто и греховно у црквеној градини није Црква. „Сваки грех у Цркви није грех Цркве, већ грех против Цркве“, и он не умањује светињу Цркве, као што светињу Тајне није умањило Јудино присуство на Тајној вечери.

Они који говоре против Тријумфа Православља, указују још и

на масовно одлажење од хришћанства у наше време. Шта с тим? Једни одлазе, док други прилазе Христу. Није ствар у количини оних који одлазе, већ у квалитету оних који од Христа одлазе и квалитету оних који му прилазе, у Његову Цркву. Шта, међутим представља ово напуштање хришћанства у наше време? У томе нема ништа ново, то је све васкрсавање онога што је већ било, то је враћање Буди, или Демокриту, Платону или Конфучију, враћање индивидуализму, а такође и прастари, само у новом облику, покушај да се хришћанство помеша са идолопоклонством у „Светском Савету Цркава“.

Да, многи су одбацили Благу Вест о Логосу, Који је постао тело. Многи су га изневерили и вратили се на пут којим је човечанство већ, у разним облицима прошло. Отишли су од Благе Вести и у свом походу против Христа, нашли се пред празнином бездана. Философије позитивизма, хуманизма и материјализма, имајући намеру да

славља. По мишљењу проучаваоца, монаштво је духовна авангарда у борби човека за духовну слободу и савршенство. Циљ монаштва је „фомирати душу обновљењем ума“. У овоме је срж монашког духа, циљ монашког делања и његова кончина. Духовна борба коју воде подвижници јесу нове олимпијске дисциплине, али духовног поретка. Оне усмеравају човека на пут философског живота, воде ка обожењу. Пут подвижника јесте пут очишћења и повратка Богу.

Православље није само подвижницима, већ свима хришћанима објавило смисла светости и на тај начин подигло моралне критеријуме у друштву.

Друга одлика Православља је у сва времена био хероизам, што је уочљиво на примерима живота мученика. Чеда Православља су увек са одважношћу и храброшћу сусретала сваку произвољност, без обзира да ли је то произвољност Јулијана Одступника, аријанаца, монофизита, иконобораца или латинимислећих монаха (Варлама и др.) Међу херојима Православља нису само Атанасије Велики, Василије Велики и Јован Златоусти, већ и свети Теодор Студит, игуман Студитског манастира са свом својом братијом, свети Максим Исповедник, неустрашиви херој Марко Ефески и безбројно мноштво других исповедника и поборника вере.

Карактеристика Православља одувек је било мисионарство, проповед међу варварима, сједињења са њиховим културним просвећењем. Црква се никада није бавила прозелитизмом; она је јед-

ноставно ширила светлост Јеванђеља и просвећења кроз љубав и мекшање карактера.

Православље није презирало човека, није занемаривало мудрост, природне науке и уметност. Оно је све осветило и створило културу, као што се пева у тропару светих трију јерараха: „природу бића објаснило, људске нарави украсило“

Православље је покрет читавог људског бића ка своме Створитељу, оно је пут ка обожењу. Оно води човека пуном савршенству у Христу и ради Христа. Православље не подразумева само истинско богословље, већ је оно истовремено и истинска психологија, и истински хуманизам и социјано служење. Ово је вишеслојни брилијант који, ма са које стране да се посматра, пројављује нова преламања истине.

Упознајмо Православље. Не теоретски, осетимо га, доживимо га у свој његовој дубини и ширини. Само тако га можемо открити за себе и за друге.

Православље није музејски експонат, не застарела ствар – оно је живот, стваралаштво и радост! Ово је велика идеја нашег народа, златна нада нашег спасења, наша похвала у Христу. Проповедајмо га са храброшћу и хероизмом, као истински потомци великих хероја Православља.

Светозарно предивно Православље, крвљу украшена невеста Христова, никада, никада да те се не одрекнемо, ми недостојни, него ако је потребно, удостоји нас да пролијемо за тебе и последњу кап крви!

Амин.

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

удаље Христа из живота људскога рода, „поставили су човека пред равнодушном васељеном са њеним слепим случајем“, поставили су човека пред бесмислицом постојања.

Али живот не трпи празнину. Осетивши празнину, човек је бунтовао против ње, и против фалша и неправде живота. Није ли израз тога бунта и неугледни, често налик на пећинске људе, изглед масе омладине прљаве и неуредних коса (Хипи покрет)? Не крије ли се у њиховој збуњености за многе од њих несхватљива тежња ка Смислу, ка разумном Начелу у Животу? У тој конфузији се открива душевна трагедија човека. На овој подлози наставаља да одјекује Блага Вест о Божијој Љубави према човеку, Распетом и Васкрслој; Вест о Ономе, Ко је Својим животом указао људском роду пут који води познању истине и води исконској Правди Живота. Одјекује Вест о Ономе, Који ће заувек бити Светлост свету. „Ја сам Пут, Истина и Живот... Ја сам Светлост свету“. И слично Јулијану Одступнику, који је некада узвикнуо: „Победио си ме, Галилејче“, и савремени саборни „Јулијан Одступник“, који почитавом свету води борбу са Христом, биће принуђен да исто тако узвикне: „Победио си ме!“, и да се поклати Христу.

Сила хришћанства, драга браћа и сестре, сила Православља јесте у непобедивој Личности Христа, Сина Божијег и Сина Човечијег. У Христу – поруганом, распетом и васкрсом – јесте тријумф Православља. Смућена душа савременог човека, уколико се човек још није претворио у гнојиво за будућа по-

колења (у чему материјалисти виде коначну вредност човека након смрти, прим. прев.), не може, а да не приђе Христу. И човек ће се утврдити у верности њему. Људско ће срце најпре додирнути Христова Благост о љубави. Христова љубав према човеку није љубав учитеља хуманизма, мудраца и философа; Христова љубав према човеку није учење, нису речи – то је живот! Он силази са висине Небеске. Где? У низину прљаве, сиве, људске свакодневице. Његова љубав према човеку – није некакво маштање, разумска љубав хуманиста и философа. Он види људски род са свим његовим слабостима, познаје сву тамну дубину људскога срца и не само да он једноставно види људске потребе, него чак на Себи носи тајне ране људских слабости. Његова љубав не познаје искључивост. Пред Својом, на земаљском путу, последњом, пасхалном трпезом, Христос, Син Божији, као слуга, приклања колена пред апостолима и пере им ноге.

Немогуће је да разумног и часног човека не плени безгранична преданост Христа вољи Оца Небеског. „Зар нисте знали да мени треба бити у ономе што је Оца мојега“ (Лк. 2, 46)? Ово су прве речи које слушамо из Његових уста. Унутарња, стална и непромењива веза са Оцем, била је извор из кога су проистекли и Његова љубав према човеку и Његова победоносна борба за вољу Бога-Оца у овоме свету.

И још једна карактеристика, тако јасно примећена од стране свих Јеванђелиста: Христос никада не тражи Своје. У томе је Он слободнији од слободних

Празнујући у ову прву недељу Великог Поста Тријумф Православља, слушамо Христове речи које су нама упућене: „Не бој се мало

стадо... Ја сам са вама до скончања века“.

Амин.

старац Јефрем Аризонски

ПРАВОСЛАВЉЕ - ЦАРСКИ ПУТ ЈЕВАНЂЕЉА

Шта је Православље? Православље је истина, оно је истинито схватање о Богу, о човеку и о свету, како га је у Свом изврском учењу, Своме светом животу и Жртви искупљења објавио Сами Оваплоћени Бог. Тако је нашу веру означио богонадахнути разум и срце апостола Павла, тако је „оживео“ представу о њој апостол љубави, јеванђелисти и други апостоли, који су примили Светога Духа, Који је сишао у Небеској светлости. Тако су нам ово схватање предали богоносни оци Александрије, Цариграда, Кападокије, Сирије, Палестине, а касније и Свете Горе. Сви они, почевши од светог Поликарпа, апостолског ученика, па до светог Никодима Светогорца, који се упокојио почетком прошлог (19.) века, својом мудрошћу и светашћу, жртвама и подвизима, предали су нам завет праве вере и живота, ризницу Православног Предања.

Православље јесте дивно сједињење догмата и моралности, созерцања и делања. Још је Православље оно што су званично одредили Сабори, благодатна сабрања хришћана са свих крајева света. На њима су богоносни оци, „обједињујући сву науку о души и посаветовавши се са Светим Духом“, изнели одредбе у вези суштинских питања, која интересују

човека који живи духовним животом, утемељили духовни живот, који јесте истинска духовна култура.

Православље су својом часном крвљу запечатали мученици разних времена; сва свештена армија милиона хероја и исповедника, мушкараца, жена, деце. Од арена римских колосеума па све до совјетских логора, они су доказали да хришћанство није пука теорија, већ истина и живот; најдивнији облик јунаштва, победа над суровошћу и грубом силом, тријумф и царство Духа.

Затим је настао и обред, који је опевао Православље предивном поезијом и надахнутим песмама, у којима се природно сједињује са натприродним, земаљско са небеским, индивидуално са општим, простота комуникације и дубоко уважавање, јавно и тајанствено.

Док се служи света Литургија у храму у условима благолепног торжества и напрегнутости духовних сила, приноси се богочовечанска жртва уз учешће свих верних. Опевају се подвизи духовних великана, подвижника вере на чијем је челу Пресвета Богородица. Опева се истинити догмат, не тек сам по себи, већ изражен у животу конкретних људи.

Идеал коме стреми монаштво, јесте најузвишенији идеал Право-